

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW)
T.a.v. drs. A. Slob
Postbus 16375
2500 BJ 'S-GRAVENHAGE

Datum	Onderwerp		
23 juni 2020	Naleving prestatieovereenkomst NPO 2019		
Uw kenmerk	Ons kenmerk	Contactpersoon	Doorkiesnummer
	851138 / 854407	xxx	xxx

Geachte heer Slob,

1. Op grond van artikel 2.22 van de Mediawet 2008 komt iedere vijf jaar een prestatieovereenkomst tussen de minister van OCW en de NPO tot stand. Met de afspraken in de prestatieovereenkomst wordt de uitvoering van de publieke mediaopdracht en het Concessiebeleidsplan van de NPO, nader geconcretiseerd. Op grond van artikel 2.58 van de Mediawet 2008 stuurt de NPO jaarlijks een rapportage aan het Commissariaat over de realisering van de doelstellingen van de prestatieovereenkomst.

Rol van het Commissariaat

2. Op basis van artikel 6 van het convenant bij de prestatieovereenkomst verifieert het Commissariaat ieder jaar de door de NPO gerapporteerde prestaties. Het Commissariaat toetst steekproefsgewijs of de door NPO gerapporteerde gegevens volgens de in de rapportagewijzer overeengekomen methode tot stand zijn gekomen en concludeert vervolgens aan welke afspraken de NPO wel, ten dele of niet heeft voldaan.

Ontvangst

3. Op 14 april 2020 heeft het Commissariaat de uitgebreide rapportage van de Prestatieovereenkomst voor 2019 van de NPO ontvangen. Hierin rapporteert de NPO over de realisatie van de afspraken uit de prestatieovereenkomst in het gehele jaar 2019. In bijgaande rapportage doet het Commissariaat verslag van de uitvoering van de prestatieovereenkomst over 2019.

Rapportagewijzer

4. De rapportage van de NPO is tot stand gekomen aan de hand van een door de NPO opgestelde en door het Commissariaat geverifieerde en vastgestelde rapportagewijzer. In deze rapportagewijzer is per prestatieafpraak vastgelegd op welke manier de NPO jaarlijks zal rapporteren over de naleving van de afspraken.

Daarbij is overeengekomen op basis van welke bron wordt gerapporteerd, zijn zo nodig nadere toelichtingen gegeven op het uitgevoerde onderzoek en is zo nodig een nadere definitie/operationalisering gegeven van de prestatie. Tot slot is vastgelegd waarover concreet moet worden gerapporteerd.

Algemene toetsing

5. Het Commissariaat heeft geverifieerd of:
 - de in de rapportage gerapporteerde bronnen overeenkomen met in de rapportagewijzer aangegeven bronnen;
 - de gebruikte definities en toelichtingen overeenkomen met de in de rapportagewijzer genoemde definities en toelichtingen;
 - de rapportage compleet is, oftewel de in de rapportagewijzer afgesproken gegevens zijn vermeld, en;
 - aan welke prestatieafspraken wel, ten dele of niet is voldaan.

Bijlages

6. In bijlage 1 treft u een overzicht van alle prestatieafspraken aan. In bijlage 2 wordt met een korte toelichting per afspraak aangegeven of deze geheel, gedeeltelijk of niet is gehaald. Daarnaast is een aanvullende beschrijving gegeven op de door ons bij de NPO nader getoetste afspraken.

Nadere toetsing

7. De afspraken 6, 8, 11, 12, 14, 16, 17 zijn aanvullend op deze controle geselecteerd om nader te worden getoetst. Enkele van deze afspraken zijn ook in eerdere jaren al getoetst omdat de rapportage over de naleving van de NPO hier aanleiding voor gaf. De toetsing gebeurt normaal gesproken op locatie bij de NPO, maar vanwege de maatregelen rondom de corona crisis is dit gebeurd aan de hand van een videochat. De afspraken zijn nader getoetst aan de hand van het stellen van vragen over het proces en aanvullend waar nodig het opvragen van extra informatie.
8. Op woensdag 20 mei zijn met de NPO de afspraken 6, 8, 11, 12, 16, 17 en 19 besproken. Op donderdag 28 mei is met de NPO de financiële afspraak 14 besproken.

Bevindingen

Afspraak 6

9. Op grond van prestatieafpraak 6 moet de NPO rapporteren over de mate waarin het amusementsaanbod als middel is ingezet om moeilijk bereikbare doelgroepen te trekken. Deze afspraak is behaald, want er hoefde slechts te worden gerapporteerd. Wel zijn twee programma's in 2019 uitgezonden die volgens de Beleidslijn Amusement van de NPO niet meer uitgezonden hadden mogen worden omdat de betreffende programma's in 2017 en 2018 niet door de selectiviteitstoets voor amusementsprogramma's waren gekomen.

Afspraak 8

10. Op grond van prestatieafpraak 8 moet de NPO jaarlijks minimaal voldoen aan de bereikdoelstellingen voor de verschillende leeftijdsgroepen zoals geformuleerd in de begroting. Door een methodische tekortkoming kon voor de leeftijdsgroep 13-19 jaar niet met voldoende statistische zekerheid worden geconcludeerd of de bereikdoelstelling wel of niet is gehaald. Hierdoor is afspraak 8 niet volledig behaald.

Afspraak 14

11. Op grond van prestatieafspraken 14 borgt de NPO vanaf 2017 jaarlijks een budget van 16,6 miljoen euro voor het NPO-fonds voor kwalitatief hoogwaardig Nederlands drama, documentaires en talentontwikkeling, waarvan 600.000 euro bedoeld is voor het bureau (o.a. team en vacatiecommissies). De NPO en het NPO-fonds hebben een duidelijke toelichting gegeven op de werking van het NPO-fonds en helder inzicht gegeven in het beschikbare budget, de omvang van de toekenningen in het boekjaar en de financiële stromen tussen de NPO en het NPO-fonds. Conform prestatieafspraken 14 is de 16,6 miljoen euro voor het NPO-fonds geborgd in de begroting van de NPO. De daadwerkelijke omvang van de toekenning lag in 2019 bijna 2 miljoen hoger.

Afspraak 16

12. Op grond van prestatieafspraken 16 moet de NPO jaarlijks minimaal twee Telescoopfilms coproduceren. De NPO heeft in 2019, evenals in 2018, slechts één Telescoopfilm gecoproduceerd. Deze afspraak is daarmee opnieuw niet behaald. De NPO gaf hiervoor dezelfde verklaring als afgelopen jaar: er was kwalitatief niet genoeg aanbod om twee Telescoopfilms te coproduceren. De selectieprocedure hanteert hoge kwalitatieve standaarden omdat met het produceren van de films veel geld gemoeid is.

Afspraak 19

13. Op grond van prestatieafspraken 19 moet de NPO via NPO Radio 2, NPO 3FM, NPO Radio 5 en NPO FunX het belang van Nederlandse artiesten benadrukken door een jaarlijkse prijsuitreiking aan Nederlandse artiesten per zender. Dit is voor NPO 3FM pas in januari 2020 gebeurd middels de 3FM Talent Award, aangezien de 3FM Awards in 2019 niet doorgingen. Deze afspraak is daarmee niet volledig behaald. Wel gaf de NPO aan dat deze award wel degelijk voor 2019 was bedoeld en dat NPO 3FM in 2020 weer nieuwe awards zal uitreiken.

Conclusie

14. Op grond van de beoordeling van de rapportage van de NPO en de bevindingen tijdens de nadere toetsing bij de NPO, stelt het Commissariaat vast dat de rapportage van de NPO over de naleving van de prestatieafspraken in 2019 voor bijna alle afspraken voldoet aan de rapportagewijzer. Slechts afspraak 16 is niet behaald, terwijl afspraken 8 en 19 gedeeltelijk zijn behaald.
15. Hiermee heeft het Commissariaat voldaan aan voor hem uit de prestatieovereenkomst voortvloeiende verplichting om de rapportage van de NPO over de naleving van de prestatieovereenkomst te verifiëren.
16. Een afschrift van deze brief verzenden wij ter kennisneming aan de raad van bestuur van de NPO. Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
COMMISSARIAAT VOOR DE MEDIA,

xxx
Voorzitter

xxx
commissaris

Bijlage 1. Overzicht naleving prestatieafspraken

Nr	Afspraak	2017	2018	2019
Deel A: Aanbodmix en bereik				
1	De NPO stelt een toetsingskader op ten behoeve van de uitvoering van artikel 2.1, eerste lid, onderdelen a en a1, van de Mediawet 2008.	✓		
2	NPO classificeert jaarlijks zijn radio- en televisieaanbod in aanboddomeinen en rapporteert hierover.	✓	✓	✓
3	NPO classificeert jaarlijks zijn kinderprogrammering in aanboddomeinen rapporteert hierover.	✓	✓	✓
4	De NPO levert in de ogen van het publiek met zijn aanbod een grotere bijdrage aan de informatieve, educatieve en culturele functie van media-aanbod dan de belangrijkste Nederlandse commerciële omroepen.	✓	✓	✓
5	NPO classificeert jaarlijks zijn radio- en televisieaanbod conform het toetsingskader en rapporteert hierover.	✓	✓	✓
6	NPO rapporteert jaarlijks conform het toetsingskader over de mate waarin het amusementsaanbod als middel is ingezet om moeilijk bereikbare doelgroepen te trekken.	✓	✓	✓
7	NPO rapporteert jaarlijks conform het toetsingskader over de mate waarin moeilijk bereikbare doelgroepen die naar amusementsaanbod kijken of luisteren, in eenzelfde tijdvak ook kijken of luisteren naar informatief, cultureel of educatief aanbod.	✓/-	✓	✓
8	De NPO realiseert jaarlijks minimaal de bereikdoelstellingen voor de verschillende leeftijdsgroepen zoals die zijn geformuleerd in de begroting.	✓	✓	✓/-
Deel B: Hoge kwaliteit en waardering				
9	NPO rapporteert vanaf 2018 jaarlijks wat het publiek vindt van de kwaliteit van zowel het televisieaanbod als het radioaanbod van de NPO.	✓	✓	✓
10	NPO rapporteert vanaf 2018 jaarlijks wat het publiek vindt van de publieke waarde van zowel het televisieaanbod als het radioaanbod van de NPO.	✓	✓	✓
11	NPO rapporteert vanaf 2018 jaarlijks wat het publiek vindt van de weerspiegeling van vrouwen in zowel het televisieaanbod als het radioaanbod van de NPO.	✓	✓	✓
12	NPO rapporteert vanaf 2018 jaarlijks over wat het publiek vindt van de weerspiegeling van mensen met een niet-westerse migratieachtergrond in zowel het televisieaanbod als het radioaanbod van de NPO.	✓	✓	✓

Deel C: Aanbodgenres				
13	Jaarlijks bestaat minimaal 75% van de duur van het televisieaanbod uit oorspronkelijk Nederlandstalige producties.	✓	✓	✓
14	De NPO borgt vanaf 2017 jaarlijks een budget van 16,6 miljoen euro voor het NPO-fonds voor kwalitatief hoogwaardig Nederlands drama, documentaires en talentontwikkeling.	✓	✓	✓
15	De NPO coproduceert jaarlijks minimaal 16 speelfilms.	✓	✓	✓
16	De NPO coproduceert jaarlijks minimaal twee Telescoopfilms.	✓	-	-
17	De NPO coproduceert jaarlijks minimaal zes Telefilms.	✓	✓	✓
18	De NPO heeft voor NPO Radio 2, NPO 3FM en NPO FunX muziekbeleid passend bij de profielen van deze zenders. NPO rapporteert per zender over de uitvoering van dit beleid.	✓	✓	✓
19	NPO Radio 2, NPO 3FM, NPO Radio 5 en NPO FunX benadrukken het belang van Nederlandse artiesten door een jaarlijkse prijsuitreiking aan Nederlandse artiesten per zender.	✓	✓	✓/-
20	NPO Radio 2, NPO 3FM en NPO FunX agenderen nieuwe Nederlandse artiesten door een talentenprogramma per zender.	✓	✓	✓
21	NPO Radio 4 registreert jaarlijks minimaal 150 Nederlandse klassieke concerten en zendt deze uit.	✓	✓	✓
22	NPO Radio 4 produceert jaarlijks minimaal 95 Nederlandse klassieke concerten en zendt deze uit.	✓	✓	✓
23	NPO Radio 4 organiseert een talentenprogramma voor nieuwe Nederlandse klassieke musici.	✓	✓	✓
24	NPO borgt jaarlijks een budget van minimaal 12 miljoen euro voor levensbeschouwelijk aanbod op televisie, verdeeld over de verschillende levensbeschouwelijke hoofdstromingen in Nederland.	✓	✓	✓
25	NPO zal daarnaast ruimte en budget vrijmaken voor brede levensbeschouwelijke programmering en maakt afspraken met omroepen die levensbeschouwelijke programma's op televisie verzorgen over de gegarandeerde budgetten en zendtijd.	✓	✓	✓
26	Het journalistieke aanbod van de NPO draagt bij aan het zetten van de agenda voor het debat in andere media en in de politiek.	✓	✓	✓
27	NPO rapporteert vanaf 2018 jaarlijks wat het publiek vindt van de impact van het journalistieke televisie- en radioaanbod van de NPO.	✓	✓	✓
28	NPO rapporteert vanaf 2018 jaarlijks wat het publiek vindt van de kwaliteit van het journalistieke televisie- en radioaanbod van de NPO.	✓	✓	✓

29	Er is één ombudsman voor het geheel van de landelijke publieke omroep.	✓	✓	✓
30	Minimaal 90% van het oorspronkelijk Nederlandse televisieaanbod is minimaal een week na uitzending beschikbaar via NPO Start.	✓	✓	✓
31	De NPO maakt jaarlijks minimaal 25 pilots.	✓	✓	✓
32	De NPO programmeert jaarlijks minimaal 30 nieuwe televisietitels.	✓	✓	✓
33	De NPO coacht voor radio jaarlijks minimaal 20 (beoogde) dj's/presentatoren, gericht op doorstroming naar een van zijn radiozenders.	✓	✓	✓
34	NPO rapporteert jaarlijks over de belangrijkste acties binnen de gehele NPO voor de talentontwikkeling van programmamakers, waaronder ook de acties gefinancierd uit het NPO-fonds.	✓	✓	✓

Bijlage 2. Toelichting naleving prestatieovereenkomst NPO 2019

Deel A: Aanbodmix en bereik

Prestatieafspraken 1: NPO stelt een toetsingskader op ten behoeve van de uitvoering van artikel 2.1, eerste lid, onderdelen a en a1, van de Mediawet 2008.

Gerealiseerd: De NPO heeft voorafgaand aan het tekenen van de prestatieovereenkomst de Beleidslijn amusement vastgesteld. De Beleidslijn amusement bevat het in de prestatieafspraken bedoelde toetsingskader en is onder andere gebaseerd op de cross mediale content classificatie (hierna CCC). Beide zijn via de website van de NPO openbaar gemaakt (zie <https://over.npo.nl/organisatie/openbare-documenten/besluiten-en-publicaties/regelingen#content>).

Prestatieafspraken 2: NPO classificeert jaarlijks zijn radio- en televisieaanbod in aanboddomeinen en rapporteert hierover.

Gerealiseerd:

De NPO heeft op basis van de CCC-indeling het televisieaanbod en het radioaanbod geïnclassificeerd. Uit deze classificatie zijn de aanboddomeinen afgeleid. De NPO heeft zoals in de rapportagewijzer afgesproken zowel voor primetime als voor de gehele dag gerapporteerd over de aandelen per domein van de drie televisiekanalen NPO 1, 2 en 3, met aanvullend NPO Zapp(elin) en voor de vijf radiokanalen NPO Radio 1, NPO Radio 2, NPO 3FM, NPO Radio 4 en NPO Radio 5, met aanvullend NPO FunX.

Prestatieafspraken 3: NPO classificeert jaarlijks zijn kinderprogrammering in aanboddomeinen en rapporteert hierover.

Gerealiseerd:

De NPO heeft afzonderlijk over NPO Zapp(elin) gerapporteerd.

Prestatieafspraken 4: De NPO levert in de ogen van het publiek met zijn aanbod een grotere bijdrage aan de informatieve, educatieve en culturele functie van media-aanbod dan de belangrijkste Nederlandse commerciële omroepen.

Gerealiseerd:

De NPO heeft ongeveer 1000 Nederlanders van 13 jaar en ouder verzocht het totale aanbod van de NPO te beoordelen en aan te geven hoe dit aanbod zich verhoudt tot dat van de belangrijkste Nederlandse commerciële omroepen.

De NPO levert de afgelopen jaren volgens het publiek steeds een grotere bijdrage aan alle drie de functies dan de commerciële omroepen. De cijfers van de afgelopen jaren zijn daarin weinig veranderd.

Aandeel 'ja zeker' & 'ja enigszins' (in procenten)

	NPO			Belangrijkste commerciële omroepen		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Het informeren van de Nederlandse samenleving	73	73	71	49	50	48
Het laten zien van Nederlandse kunst en cultuur	72	73	71	41	42	41
De educatie van de Nederlandse bevolking	68	69	66	34	35	34
De werking van de Nederlandse samenleving	62	62	60	39	39	39
Draagt bij aan het functioneren van de Nederlandse democratie	63	64	64	47	48	46

Prestatieafspraken 5: NPO classificeert jaarlijks zijn radio- en televisieaanbod conform het toetsingskader en rapporteert hierover.

Gerealiseerd:

Uit de CCC-code wordt zowel het domein afgeleid (zie afspraak 2 en 3) als ook de classificatie in informatie, cultuur, educatie en amusement. De NPO heeft zoals in de rapportagewijzer vastgelegd zowel voor televisie als voor radio over de prime time programmering en de 24 uur programmering gerapporteerd.

Prestatieafspraken 6: De NPO rapporteert jaarlijks conform het toetsingskader over de mate waarin het amusementsaanbod als middel is ingezet om moeilijk bereikbare doelgroepen te trekken.

De rapportage van deze afspraak is nader getoetst bij de NPO.

Gerealiseerd:

Amusementsprogramma's op televisie die de selectiviteitstoets doorstaan en niet doorstaan

	2017	2018	2019
NPO 1 voldaan	<ol style="list-style-type: none"> Moltalk Wie is de mol Boer zoekt vrouw internationaal Wie is de mol intermezzo TV draait door 2017 Nationaal aftelmoment Wie steelt mijn show Sorry voor alles 	<ol style="list-style-type: none"> Wie is de mol Sterke verhalen Boer zoekt vrouw Boer zoekt vrouw special Tv kijker van het jaar 	<ol style="list-style-type: none"> Wie is de mol Moltalk Nationaal aftelmoment Boer zoekt Vrouw Sterke verhalen DWDD oud en nieuw Mindfuck live
NPO 1 niet voldaan	<ol style="list-style-type: none"> Van a naar b Smaakt naar meer Een tegen 100 Magic show 	<ol style="list-style-type: none"> Curling quiz Smaakt naar meer Een van de acht Animal crackers Een tegen 100 	<ol style="list-style-type: none"> Heerlijk avondje voor Sinterklaas IJzersterkte Smaakt naar meer
NPO 3 voldaan	<ol style="list-style-type: none"> Streetlab niet te geloven Neem je zwemspullen mee Dynamo top 100 greatest moments Streetlab Beste vrienden Moltalk Moltalk kick off Streetlab op reis Big escape Ranking the stars First dates 	<ol style="list-style-type: none"> Moltalk the kick off Snobs en sloebbers Moltalk Streetlab niet te geloven I love the zeroes test I love the 90s test Ranking the stars 	<ol style="list-style-type: none"> Moltalk Wie doet het Moltalk the kick off Big escape Celebrity call centre

NPO 3 niet voldaan	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dynamo magician impossible 2. Graham Norton Show 3. Dynamo live at the o2 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dynamo a z 2. Graham Norton Show 3. Nederlandse muziektest 4. Dynamo live at the o2 5. Switch 6. Grote songfestivaltest 	<ol style="list-style-type: none"> 1. I love the zeroes test 2. Graham Norton Show 3. Grote songfestivaltest 4. Mindfuck live 5. I love the 90's test 6. Nederlandse muziektest 7. Met 1 been in de finale
--------------------------	--	---	--

De NPO heeft voor deze afspraak per amusementsprogramma berekend of aan de selectiviteitsnorm is voldaan. De norm is per zender vastgesteld. Op NPO1 moesten amusementstitels onder de groep 13-49 jaar minimaal 10% beter scoren qua selectiviteit in bereik dan het gemiddelde van alle andere titels op dat net. Op NPO3 moesten amusementsprogramma's onder de groep 13-34 jaar qua selectiviteit in bereik 10% beter scoren dan het gemiddelde van de andere titels.

In de Beleidslijn amusement van de NPO is bepaald dat programma's die twee jaar niet door de selectiviteitstoets komen, niet meer uitgezonden mogen worden.

In 2019 zijn vier programma's niet door de toetsing gekomen die ook in 2018 al niet door te toetsing kwamen:

- Smaakt naar meer (NPO 1);
- Graham Norton Show (NPO 3);
- Grote songfestivaltest (NPO 3);
- Nederlandse muziektest (NPO 3).

Deze programma's zullen vanaf het bekend worden van de resultaten van de selectiviteitstoets (april 2020) niet meer worden uitgezonden.

Voor twee van deze programma's, Smaakt naar Meer en Graham Norton Show, gold in 2019 al dat ze niet meer mochten worden uitgezonden, aangezien ze in 2017 en 2018 al niet door de toets kwamen. Het programma Smaakt naar Meer werd in januari 2019 uitgezonden, toen de selectiviteitstoets nog niet was gedaan, maar herhalingen van de Graham Norton Show werden in de periode juli-september nog uitgezonden.

De NPO gaf bij onze toetsing aan dat dit een relatief nieuwe toets is en voor het eerst programma's niet voldoen. Bij het samenstellen van het schema voor uitzendingen is hier door de Directie Video daarom niet tijdig op ingespeeld. Toen bleek welke programma's niet door de toetsing kwamen, lag het schema al vast en vond de NPO het onhandig de programmering nog te wijzigen, ook omdat het programma al voor drie jaar was aangekocht (2019 was het derde jaar). De resultaten van de amusementstoets zullen in het vervolg duidelijker binnen de Directie Video kenbaar worden gemaakt..

Prestatieafspraken 7: NPO rapporteert jaarlijks conform het toetsingskader over de mate waarin moeilijk bereikbare doelgroepen die naar amusementsaanbod kijken, in eenzelfde tijdvak ook kijken naar informatief, cultureel of educatief aanbod.

Gerealiseerd:

De NPO heeft voor het televisieaanbod gerapporteerd over de mate waarin moeilijk bereikbare doelgroepen die naar amusementsaanbod kijken, in eenzelfde tijdvak ook kijken naar informatief, cultureel of educatief aanbod. Dit percentage is in het afgelopen jaar bijna gelijk gebleven, zoals te zien in de tabel hieronder.

Aandeel van kijkers naar amusement op de NPO dat ook naar programma's van een ander domein keek per doelgroep (in procenten)

	2017	2018	2019
13-49 jaar	97,0	94,0	94,0
13-34 jaar	95,5	91,3	91,1

Prestatieafspraken 8: De NPO realiseert jaarlijks minimaal de bereikdoelstellingen voor de verschillende leeftijdsgroepen zoals die zijn geformuleerd in de begroting.

De rapportage van deze afspraak is nader getoetst bij de NPO.

Niet volledig gerealiseerd:

De bereikdoelstellingen van de NPO worden gehaald voor zowel radio, televisie als integraal voor gemiddeld bereik van alle leeftijden. Bij de onderverdeling in verschillende leeftijdsgroepen is voor de leeftijdsgroep 13-19 jaar de bereikdoelstelling niet gehaald. De NPO geeft hiervoor als reden dat het percentage van 49,6 procent deze leeftijdsgroep niet volledig representeert, omdat de steekproef voor deze leeftijdsgroep zeer klein is.

Bij de toetsing hebben we nagevraagd hoe het komt dat de steekproef zo klein is, immers is in de rapportagewijze sprake van gemiddeld 4.000 respondenten per dag. De NPO geeft hiervoor als verklaring dat er te weinig respondenten in deze leeftijdsgroep waren om tot een representatieve afspiegeling te komen.

Vervolgens hebben we gevraagd naar de steekproefomvang voor andere leeftijdsgroepen in eerdere jaren. De NPO geeft aan dat in eerdere jaren de steekproef voor deze leeftijdsgroep ook al klein was, maar dat dit niet is opgevallend. Dit kwam omdat er een weging plaatsvond met de andere bereiksonderzoeken voor radio (NLO), televisie (SKO) en integraal, waarna vervolgens naar het totaalpercentage werd gekeken. Daaruit kwamen in voorgaande jaren geen problemen naar voren wat betreft de bereikpercentages of representatie per leeftijdsgroep en dus is niet dieper naar de weging en steekproefrealisatie gekeken. Dit is in 2019 nu wel gebeurd, vanwege het te lage percentage. En daar kwam de te kleine steekproef aan het licht. De achterliggende data van deze meting in de afgelopen jaren bevestigen dit verhaal van de NPO.

Hieruit kunnen we concluderen dat vanwege de beperkte steekproefomvang op basis van het gegeven percentage van 49,6 procent inderdaad niet met voldoende statistische zekerheid kan worden geconcludeerd dat de bereikdoelstelling van 52 tot 58 procent voor de leeftijdsgroep 13-19 jaar niet is gehaald. Het betekent echter wel dat door deze methodische tekortkoming de afspraak niet volledig is gehaald.

Het geeft daarnaast het vermoeden dat in eerdere jaren de steekproefgrootte ook al niet voldoende was, maar dat dit verder niet is uitgezocht, aangezien de percentages ruim boven het minimaal vereiste bereikdoel uitkwamen. De achterliggende cijfers van 2017 en 2018 bevestigen dit vermoeden. Voor het voorkomen van deze situatie in komende jaren heeft de NPO aangegeven scherper te zijn op deze specifieke data en extra te checken of de steekproefgrootte voldoende representatief is.

Realisatie bereikdoelstellingen in procenten (bandbreedte tussen haakjes)

	2017	2018	2019
Radio (NPO 12345)	39,3 (37-42)	39,1 (36-41)	39,2 (36-40)
Televisie (NPO 123)	77,1 (71-81)	74,3 (69-79)	74,6 (69-76)
Integraal bereik	84,7 (77-87)	83,8 (74-84)	83,9 (74-82)
Integraal per doelgroep			
13-19 jaar	57,2 (54-64)	56,5 (52-62)	49,6* (52-58)
20-34 jaar	76,7 (70-80)	74,6 (67-77)	70,7 (65-72)
35-49 jaar	84,6 (77-87)	83,5 (75-85)	82,9 (73-81)
50-64 jaar	91,3 (89-99)	90,1 (83-93)	91,7 (83-92)
65 jaar en ouder	96,4 (94-100)	94,8 (87-97)	95,5 (90-99)

*percentage indicatief vanwege te kleine steekproef

Deel B: Hoge kwaliteit en waardering

Prestatieafspraak 9: NPO rapporteert vanaf 2018 jaarlijks over wat het publiek vindt van de kwaliteit van zowel het televisieaanbod als het radioaanbod van de NPO.

Gerealiseerd:

De NPO heeft de kwaliteit voor radio op zenderniveau en voor televisie op programmaniveau laten beoordelen en hierover gerapporteerd.

Het percentage mensen dat aangeeft dat er sprake is van een technisch goed gemaakt programma is voor NPO Radio 2 in de afgelopen jaren enigszins gedaald, voor Radio NPO 3FM vorig jaar flink gedaald en dit jaar stabiel, terwijl NPO FunX vorig jaar daalde en voor 2019 weer is gestegen. Voor de overige zenders is het percentage grotendeels stabiel. Voor de televisieprogramma's geldt dat het percentage weer is gestegen in 2019 na een daling in 2018.

Aandeel dat vindt dat er sprake is van technisch goed gemaakte programma's (in procenten)

	2017	2018	2019
Radio:			
NPO Radio 1	81	82	81
NPO Radio 2	87	83	81,
NPO Radio 3FM	79	67	66
NPO Radio 4	80	82	78
NPO Radio 5	82	88	85
NPO FunX	78	68	73
Televisie:			
NPO 123	87	81	87

Prestatieafspraak 10: NPO rapporteert vanaf 2018 jaarlijks wat het publiek vindt van de publieke waarde van zowel het televisieaanbod als het radioaanbod van de NPO.

Gerealiseerd:

De NPO heeft de publieke waarde voor radio op zenderniveau en voor televisie op programmaniveau laten beoordelen en hierover gerapporteerd.

De verschillen in percentages voor radio zijn per zender vrij stabiel, er is slechts sprake van een stijging of daling van maximaal 6 procentpunten. Voor televisie is het percentage al een aantal jaar stabiel.

Aandeel dat vindt dat er sprake is van publieke waarde van de programma's (in procenten)

	2017	2018	2019
Radio:			
NPO Radio 1	69	72	73
NPO Radio 2	62	63	67
NPO Radio 3FM	64	58	61
NPO Radio 4	66	69	66
NPO Radio 5	68	66	60
NPO FunX	76	73	76
Televisie:			
NPO 123	80	81	82

Prestatieafspraken 11: NPO rapporteert vanaf 2018 jaarlijks over wat het publiek vindt van de weerspiegeling van vrouwen in zowel het televisieaanbod als het radioaanbod van de NPO.

De rapportage van deze afspraak is nader getoetst bij de NPO.

Gerealiseerd:

De NPO heeft de publieke waarde voor radio op zenderniveau en voor televisie op programmatitelniveau laten beoordelen en hierover gerapporteerd.

Wat bij de cijfers opviel was dat bij de antwoordcategorie 'weet niet', de percentages behoorlijk waren gedaald ten opzichte van het 2018, terwijl vorig jaar juist sprake was van een aanzienlijke stijging ten opzichte van 2017. Bij deze vraag zijn in 2018 de antwoord categorieën aangepast.

De categorieën 'niet genoeg', 'genoeg', 'meer dan genoeg' en 'weet niet, wil niet zeggen', gebruikt in 2017, zijn vanaf 2018 veranderd in 'onvoldoende', 'enigszins onvoldoende', 'enigszins voldoende', 'voldoende' en 'weet niet, wil niet zeggen'. Het Commissariaat vroeg bij de toetsing van 2018 van deze afspraak waarom de antwoordcategorieën waren gewijzigd en wat de verklaring was voor de stijging in het percentage. De NPO gaf hierover aan dat het voor het publiek soms lastig is om in te schatten wat het vindt van de weerspiegeling van een bepaalde groep en dat zij van plan was de vraag in 2019 op dezelfde manier te herhalen.

De resultaten van 2019 voor radio bleken echter meer overeen te komen met die van 2017. Extra navraag en toetsing van de cijfers bij de NPO leidde tot de onderkenning dat de cijfers van 2018 niet helemaal juist zijn berekend. Een herberekening van deze cijfers liet zien dat de categorie 'weet niet' ook in 2018 een stuk minder hoog bleek te zijn dan gepubliceerd en dat de aanpassing van de antwoordcategorie uiteindelijk niet tot een grote verandering in resultaten heeft geleid.

Aandeel respondenten dat op de vraag naar de weerspiegeling van vrouwen 'weet niet, wil niet zeggen' aangeeft (in procenten)

	2017	2018	2019
Radio:			
NPO Radio 1	14	27 (*14)	13
NPO Radio 2	20	35 (*21)	20
NPO Radio 3FM	18	35 (*19)	16
NPO Radio 4	18	45 (*16)	18
NPO Radio 5	16	41 (*16)	22
NPO FunX	4	18 (*4)	2
Televisie:			
NPO 123	17	19	16

**na herberekening cijfers*

Prestatieafspraken 12: NPO rapporteert wat het publiek vindt van de weerspiegeling van mensen met een niet-westerse migratieachtergrond in zowel het televisieaanbod als het radioaanbod van de NPO.

De rapportage van deze afspraak is nader getoetst bij de NPO.

Gerealiseerd:

De NPO heeft gemeten wat het publiek van de weerspiegeling van mensen met een niet-westerse migratieachtergrond vindt. Zoals al bij prestatieafspraken 11 gemeld zijn de antwoordcategorieën ook hier aangepast in 2018, kwamen de cijfers voor 2019 meer overeen met die van 2017 en zijn de cijfers van 2018 daarom herberekend.

Aandeel respondenten dat op de vraag naar de weerspiegeling van mensen met een niet-westerse migratieachtergrond 'weet niet, wil niet zeggen' aangeeft (in procenten)

	2017	2018	2019
Radio:			
NPO Radio 1	27	37 (*25)	26
NPO Radio 2	41	45 (*36)	32
NPO Radio 3FM	31	46 (*27)	23
NPO Radio 4	34	51 (*30)	33
NPO Radio 5	30	48 (*28)	38
NPO FunX	4	18 (*6)	6
Televisie:			
NPO 123	21	23	20

*na herberekening cijfers

Deel C: Aanbodgenres

Prestatieafspraken 13: Jaarlijks bestaat minimaal 75% van de duur van het televisieaanbod uit oorspronkelijk Nederlandstalige producties.

Gerealiseerd:

De NPO voldoet sinds 2017 ieder jaar ruimschoots aan de afspraak van minimaal 75 procent, het percentage ligt stabiel rond de 85 procent.

Aandeel oorspronkelijk Nederlands- of Friestalige producties (in procenten)

	2017	2018	2019
NPO 1	97,2	97,0	96,9
NPO 2	89,2	90,9	90,3
NPO 3 (incl. Zapp(elin))	69,3	67,6	68,5
Totaal NPO 123	85,0	85,0	85,2

Prestatieafspraken 14: De NPO borgt vanaf 2017 jaarlijks een budget van 16,6 miljoen euro voor het NPO-fonds voor kwalitatief hoogwaardig Nederlands drama, documentaires en talentontwikkeling.

De rapportage van deze afspraak is nader getoetst bij de NPO.

Gerealiseerd:

In 2019 is nagenoeg 17 miljoen euro¹ aan toekenningen gedaan door het NPO-fonds, ruim boven de 16,6 miljoen euro die conform afspraak geborgd is in het budget. Bij de toetsing is gesproken over de werking van het NPO-fonds en het bedrag dat is vastgesteld in de prestatieovereenkomst.

In de eerste jaren van het NPO-fonds bleef het aantal toekenningen onder de 16,6 miljoen euro. De NPO heeft toen aangegeven dat een restant beschikbaar blijft voor het NPO-fonds. Inmiddels ligt het aantal toekenningen in 2019 boven de 16,6 miljoen euro. In 2019 is een deel van het 'stuwmeer' aan overlopend budget van de voorgaande boekjaren afgeroomd met 2,5 miljoen euro dat incidenteel is ingezet voor het opvangen van de budgetkorting in 2019. 2020 is er naast het budget een extra overlopend budgetbedrag van 1,4 miljoen euro beschikbaar. Mocht dit niet uitgegeven worden dan vloeit ook hiervan een deel terug naar de NPO. Een deel gaat mee naar 2021, de hoogte hiervan wordt afgestemd tussen het NPO-fonds en NPO.

Het NPO-fonds analyseert elk jaar de procedures en de aanvragen, en indien nodig stelt zij deze bij om de bereikbaarheid van het fonds goed te houden en daadwerkelijke besteding te garanderen. We concluderen hieruit dat er geen aanleiding is om het budget en de werking van het NPO-fonds ter discussie te stellen.

¹ Exc. 600.000 euro voor bureau, oftewel er is in 2019 16,7 miljoen budget voor NPO-fonds als geheel ingezet.

Prestatieafspraken 15: De NPO coproduceert jaarlijks minimaal 16 speelfilms.

Gerealiseerd:

De NPO heeft 16 speelfilms gecoproduceerd, exact het vereiste aantal.

Prestatieafspraken 16: De NPO coproduceert jaarlijks minimaal twee Telescoopfيلمs.

De rapportage van deze afspraak is nader getoetst bij de NPO.

Niet gerealiseerd:

De NPO heeft in 2019 slechts één Telescoopfilm geproduceerd en daarmee de afspraak niet gehaald. Dit gebeurde ook in 2018, ook daarin werd slechts één Telescoopfilm geproduceerd. Bij de toetsing gaf de NPO hiervoor dezelfde verklaring als afgelopen jaar: Er was kwalitatief niet genoeg aanbod om twee Telescoopfيلمs te coproduceren. De commissie die hierover gaat, bestaande uit iemand van een publieke omroep en twee onafhankelijke leden, heeft niet meer dan één film als goed genoeg gezien om te coproduceren.

We hebben vervolgens gevraagd of de selectieprocedure wellicht voor verbetering vatbaar is, aangezien het blijkbaar lastig is om jaarlijks aan de afspraak van minimaal twee films te voldoen. De NPO geeft hierbij aan dat de selectieprocedure bewust streng is, omdat het om veel geld gaat en de kwaliteit dus goed genoeg moet zijn. Niet goed genoeg is zonde van het geld. Er is echter wel sprake van een uitgebreid beoordelingsproces, met feedback en uitleg achteraf waarom een film wel of niet gefinancierd wordt. Met de procedure is dus weinig mis, behalve dat de eisen hoog zijn omdat het om veel geld gaat.

We concluderen hieruit dat het begrijpelijk is dat er hoge eisen worden gesteld en daarom de afspraak niet volledig is gehaald. De evaluatie van deze afspraak in de afgelopen jaren leidt er wel toe dat het in een volgende termijn wenselijk kan zijn om bijvoorbeeld af te spreken een bepaald budget te borgen, zoals ook bij andere afspraken, in plaats van een minimum aantal films die behaald moeten worden.

Prestatieafspraken 17: De NPO coproduceert jaarlijks minimaal zes Telefilms.

De rapportage van deze afspraak is nader getoetst bij de NPO.

Gerealiseerd:

De NPO heeft in 2019 nog niet het minimale aantal Telefilms geproduceerd, maar geeft hierover het volgende aan:

Normaliter kiest de selectiecommissie in november 2019 welke 6 Telefilms worden gefinancierd. De selectieprocedure heeft dit jaar langer geduurd, waardoor in juni 2020 de definitieve selectie van 6 Telefilms beschikbaar voor financiering uit 2019 wordt gemaakt. De 6 titels zullen uit bovenstaande 12 titels worden gekozen. Aanvullend werd bij de toetsing aangegeven dat het in principe de standaard is om aan het eind van het jaar de selectie te doen, maar het kan soms per jaar verschillen, zoals ook in dit geval. De 6 films van 2019 worden wel geproduceerd en voor 2020 worden ook nog 6 films geproduceerd.

We concluderen hieruit dat deze afspraak inderdaad is gehaald, maar wel met uitstel van de procedure.

Prestatieafspraken 18: De NPO heeft voor NPO Radio 2, NPO 3FM en NPO FunX muziekbeleid passend bij de profielen van deze zenders. NPO rapporteert per zender over de uitvoering van dit beleid.

Gerealiseerd:

De NPO legt voor NPO Radio 2, NPO 3 FM en NPO FunX (1) doelgroep, (2) genres en (3) speerpunten vast.

Prestatieafspraken 19: NPO Radio 2, NPO 3FM, NPO Radio 5 en NPO FunX benadrukken het belang van Nederlandse artiesten door een jaarlijkse prijsuitreiking aan Nederlandse artiesten per zender.

De rapportage van deze afspraak is nader getoetst bij de NPO.

Niet volledig gerealiseerd:

De NPO laat in de rapportage zien welke prijzen per zender zijn uitgereikt.

Uitgereikte prijzen per radiozender

	2017	2018	2019
NPO Radio 2	Sterren.nl Oeuvre Award	NPO Radio 2 Top2000 award	NPO Radio 2 Top2000 award
NPO 3FM	3FM Awards	NPO 3FM Awards	NPO 3FM Talent Award*
NPO Radio 5	NPO Radio 5 Oeuvre Award	Sterren.nl Oeuvre Award	NPO Radio 5 Award
NPO FunX	Funx Music Awards	Funx Music Awards	Funx Music Awards

*de NPO 3FM Talent Award is in januari 2020 uitgereikt

De prijzen voor NPO Radio 2, NPO Radio 5 en NPO FunX zijn in 2019 uitgereikt. Voor NPO 3FM werden in eerdere jaren de 3FM Awards uitgereikt, maar de 3FM Awards gingen in 2019 niet door. De NPO heeft er daarom voor gekozen om enkel de NPO 3FM Talent Award uit te reiken.

Deze werd echter uitgereikt in januari 2020: <https://www.npo3fm.nl/nieuws/3fm/389319-de-3fm-talent-award-gaat-naar-wies>. Bij de toetsing gaf de NPO aan dat deze award bedoeld was om betrekking te hebben op het zojuist afgelopen jaar 2019, maar dat dit bij de daadwerkelijke uitreiking en de communicatie eromheen niet goed naar voren is gekomen. In 2020 zullen weer nieuwe 3FM Awards uitgereikt worden.

Prestatieafspraken 20: NPO Radio 2, NPO 3FM en NPO FunX agenderen nieuwe Nederlandse artiesten door een talentenprogramma per zender.

Gerealiseerd:

De NPO laat in de rapportage zien welke talentenprogramma's worden ingezet om nieuwe Nederlandse artiesten te promoten.

Prestatieafspraken 21: NPO Radio 4 registreert jaarlijks minimaal 150 Nederlandse klassieke concerten en zendt deze uit.

Gerealiseerd:

NPO Radio 4 heeft opnieuw ruimschoots voldaan aan het minimale aantal van 150 uit te zenden klassieke concerten. Wel is het totale aantal in de afgelopen twee jaar met meer dan 30 procent gedaald.

Aantal door NPO Radio 4 geregistreerde concerten

	2017	2018	2019
NTR (incl. Opera Live)	25	179	192
AVROTROS	51	54	45
Totaal	362	269	237

Prestatieafspraken 22: NPO Radio 4 produceert jaarlijks minimaal 95 Nederlandse klassieke concerten en zendt deze uit.

Gerealiseerd:

NPO Radio 4 heeft meer dan het minimale aantal klassieke concerten geproduceerd en uitgezonden.

Aantal door NPO Radio 4 geproduceerde concerten

	2017	2018	2019
AVROTROS Vrijdagconcert	30	30	29
NTR Zaterdagmatinee	35	28	33
Zondagochtendconcert (AVROTROS)	40	37	39
Hart & Ziel Concert	1	1	1
Dutch Classic Talent (AVROTROS)	1	1	1
NPO Radio 4 Kerstconcert	1	1	1
Totaal	108	98	104

Prestatieafspraken 23: NPO Radio 4 organiseert een talentenprogramma voor nieuwe Nederlandse klassieke musici.

Gerealiseerd:

De NPO heeft in 2019 met de Dutch Classical Talent Award net als in 2017 en 2018 voldaan aan deze afspraak en geeft in de rapportage een toelichting op de uitreiking van deze prijs.

Prestatieafspraken 24: NPO borgt jaarlijks een budget van minimaal 12 miljoen euro voor levensbeschouwelijk aanbod op televisie, verdeeld over de verschillende levensbeschouwelijke hoofdstromingen in Nederland.

Gerealiseerd:

We hebben vastgesteld dat de NPO in de begroting 2018 12 miljoen euro heeft geormerkt voor levensbeschouwelijke programmering. Dit budget dient, conform afspraak met de overheid en politiek, te worden ingezet voor aanbod dat betrekking heeft op de belangrijkste levensbeschouwelijke stromingen in ons land. De verdeling van dit budget is naar ratio van de in Nederland vertegenwoordigde geloofsstroming.

Het budget van 12 miljoen euro komt bovenop het wettelijk gegradeerde (OCW-)budget. De financiering hiervan is afkomstig uit overige (met name distributie-) inkomsten. Hierbij maakt de NPO tevens de kanttekening, dat in het geval deze inkomsten de komende jaren sterk zouden dalen, het budget uit overige beschikbare middelen wordt gefinancierd.

Prestatieafspraken 25: NPO zal daarnaast ruimte en budget vrijmaken voor brede levensbeschouwelijke programmering en maakt afspraken met omroepen die levensbeschouwelijke programma's op televisie verzorgen over de gegarandeerde budgetten en zendtijd voor levensbeschouwelijke programmering.

Gerealiseerd:

Bovenop het jaarlijkse budget, zoals opgenomen in prestatieafspraken 24, heeft de NPO een budget van 1 miljoen euro opgenomen voor aanvullende levensbeschouwelijke programma's.

Prestatieafspraken 26: Het journalistieke aanbod van de NPO draagt bij aan het zetten van de agenda voor het debat in andere media en in de politiek.

Gerealiseerd:

De NPO brengt aan de hand van het aantal keren dat het media-aanbod van de landelijke publieke omroep in dagbladen en kamerstukken worden genoemd in kaart in hoeverre het journalistieke

aanbod heeft bijgedragen aan het zetten van de agenda voor het debat in andere media en in de politiek.

Opvallend is dat in 2019 het aantal keren dat de NPO genoemd wordt in dagbladen behoorlijk terugloopt, van 2.400 keer in 2018 naar 1.897 keer in 2019. Navraag bij de NPO leerde dat de methode hetzelfde was en hier geen directe verklaring voor gegeven kon worden.

Aantal keer dat het journalistieke aanbod van de NPO wordt genoemd

	2017		2018		2019	
	In dagbladen	In kamerstukken	In dagbladen	In kamerstukken	In dagbladen	In kamerstukken
Radio	267	26	234	12	159	30
Televisie	2.277	268	2.166	518	1.738	405
Totaal	2.544	294	2.400	530	1.897	435

Prestatieafspraken 27: NPO rapporteert vanaf 2018 jaarlijks wat het publiek vindt van de impact van het journalistieke televisie- en radioaanbod van de NPO.

Gerealiseerd:

De NPO heeft op een juiste manier gerapporteerd over deze afspraak. In de rapportage wordt aangegeven dat het publiek is gevraagd in hoeverre het vindt dat de journalistieke televisie- en radiozenders bijdragen aan de culturele en maatschappelijke samenleving.

De percentages zijn in het afgelopen jaar stabiel gebleven ten opzichte van 2018.

Aandeel dat aangeeft dat het 'wel past' dat nieuws- en opinietitels een positieve bijdrage aan de samenleving leveren (in procenten)

	2017	2018	2019
NPO 1	77,5	78,7	78,4
NPO 2	69,1	70,5	69,3
NPO 3	58,3	67,3	67,7
NPO Radio 1	86,0	84,3	86,4

Prestatieafspraken 28: NPO rapporteert vanaf 2018 jaarlijks wat het publiek vindt van de kwaliteit van het journalistieke televisie- en radioaanbod van de NPO.

Gerealiseerd:

De NPO heeft op een juiste manier gerapporteerd over deze afspraak. In de rapportage wordt aangegeven dat het publiek is gevraagd of het de journalistieke televisie- en radiozenders van hoge kwaliteit vindt. Ook deze percentages zijn stabiel gebleven ten opzichte van 2018.

Aandeel dat aangeeft dat het wel past dat de nieuws- en opinietitels van hoge kwaliteit zijn (in procenten)

	2017	2018	2019
NPO 1	73,4	74,8	74,3
NPO 2	65,8	66,0	65,9
NPO 3	51,3	61,5	61,5
NPO Radio 1	78,9	85,3	84,1

Prestatieafspraken 29: Er is één ombudsman voor het geheel van de landelijke publieke omroep.

Gerealiseerd:

Margo Smit was in 2019 ombudsman, net als in voorgaande jaren.

Prestatieafspraken 30: Minimaal 90% van het oorspronkelijk Nederlandse televisieaanbod is minimaal een week na uitzending beschikbaar via NPO Start.

Gerealiseerd:

In de rapportage komt naar voren dat deze afspraak net als in voorgaande jaren ruimschoots is gehaald, het percentage is al enkele jaren stabiel.

Aandeel van het oorspronkelijk Nederlandse televisie aanbod dat minimaal een week na de uitzending beschikbaar is via NPO Start (in procenten)

	2017	2018	2019
Totaal	97,3	97,9	98,0

Prestatieafspraken 31: De NPO maakt jaarlijks minimaal 25 pilots.

Gerealiseerd:

De NPO heeft opnieuw ruimschoots het minimale aantal pilots behaald.

Aantal pilots

	2017	2018	2019
Totaal	43	40	43

Prestatieafspraken 32: De NPO programmeert jaarlijks minimaal 30 nieuwe televisietitels.

Gerealiseerd:

De NPO heeft in 2019 opnieuw ruimschoots het minimale aantal nieuwe televisietitels gehaald.

Aantal nieuwe televisietitels

	2017	2018	2019
Totaal	43	118	123

Prestatieafspraken 33: De NPO coacht voor radio jaarlijks minimaal 20 (beoogde) dj's/presentatoren, gericht op doorstroming naar een van zijn radiozenders.

Gerealiseerd:

De NPO coachte in 2019 voldoende (beoogde) dj's/presentatoren, gericht op doorstroming naar een van de radiozenders.

Aantal voor radio gecoachte (beoogde) dj's/presentatoren

	2017	2018	2019
Totaal	24	24	27

Prestatieafspraken 34: NPO rapporteert jaarlijks over de belangrijkste acties binnen de gehele NPO voor de talentontwikkeling van programmamakers, waaronder ook de acties gefinancierd uit het NPO-fonds.

Gerealiseerd:

De NPO heeft zich aan deze afspraak gehouden en laat in de rapportage uitgebreid zien welke initiatieven en acties zijn opgezet voor de talentontwikkeling van programmamakers.